

Sygn. akt IV U 997/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jacek Witkowski
Protokolant	stażysta Renata Olędzka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 grudnia 2014r. w S.

odwołania T. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 18 lipca 2011 r. Nr (...) -KP

w sprawie T. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w szczególnych okolicznościach

1. oddala odwołanie.

2. zasądza od Skarbu Państwa (Kasa Sądu Okręgowego w Siedlcach) na rzecz adwokata G. S. kwotę 73,80 zł. (w tym VAT) tytułem nie opłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Sygn. akt IV U 997/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.07.2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił wnioskodawcy T. P. prawa do renty z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach, ponieważ brak było dowodów, że uraz oka jakiego doznał T. P. miał miejsce w czasie zajęć szkolnych.

Od decyzji tej odwołanie złożył ubezpieczony T. P., który wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do wnioskowanego świadczenia. Jego zdaniem dokumentacja wypadku z 1989r. powinna znajdować się w szkole.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2012r. Sąd Okręgowy w Siedlcach uwzględnił odwołanie i ustalił T. P. prawo do stałej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy powstałej wskutek wypadku w szczególnych okolicznościach od dnia 01.02.2011r.

Orzeczenie to zostało uchylone wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 04.10.2012r. wskutek apelacji pozwanego Oddziału ZUS. Sąd II instancji wskazał w uzasadnieniu wyroku, iż przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy dokonać ustaleń przebiegu wypadku poprzez przesłuchanie ubezpieczonego w charakterze strony, a ponadto ustaleń w zakresie kwalifikacji zawodowych T. P., a także poprzez wspólną opinię biegłych lekarzy okulisty i medycyny pracy w celu ustalenia wpływu zaistniałego schorzenia na zdolność do pracy wnioskodawcy zgodnej z poziomem kwalifikacji.

Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu ustalił i założył co następuje:

Ubezpieczony T. P. ur. (...) złożył do pozwanego Oddziału ZUS wnioski o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w szczególnych okolicznościach tj. wypadkiem jakim uległ jako uczeń szkoły podstawowej w 1989r. Do wniosku o prawo tego świadczenia ubezpieczony nie przedłożył ani protokołu powypadkowego, ani innego dokumentu potwierdzającego zaistnienie tego zdarzenia. Wnioskodawca załączył jedynie oświadczenie byłej nauczycielki Szkoły Podstawowej nr (...) w S. E. G., stwierdzające, że T. P. jesienią 1989r. uległ wypadkowi na terenie boiska szkolnego i w wyniku tego stracił oko.

Pozwany Oddział ZUS decyzją z dnia 18.07.2011r. odmówił T. P. przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia, powołując się na przepis art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30.10.2002r. zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. nr. 199 poz. 1674). Według organu rentowego ubezpieczony nie przedłożył dokumentacji powypadkowej, co uniemożliwiło ocenę zdarzenia z 1989r., w następstwie którego T. P. doznał urazu oka (decyzja z dnia 18.07.2011r. k. 27 a. r.)

W toku postępowania odwoławczego ustalono, iż T. P. w 1989r. był uczniem czwartej klasy Szkoły Podstawowej nr. 3 w S. (k. 165 a. s. – płyta z nagrania zeznań ubezpieczonego). W trakcie zajęć wychowania fizycznego, które odbywały się jesienią 1989r. T. P. przewrócił się i nadział się prawym okiem na leżący na boisku drut. Spowodowało to uraz gałki ocznej, a w konsekwencji doszło do utraty prawego oka. Z tego zdarzenia nie zachowała się dokumentacja powypadkowa. Szkoła Podstawowa nr. 3 została przekształcona w 1999r. w Gimnazjum. Zdarzenie z udziałem ubezpieczonego pamiętała jego ówczesna wychowawczyni E. G., która jednak nie była świadkiem zdarzenia, ani nie ma wiedzy czy był sporządzony przez dyrekcję szkoły protokół powypadkowy (k. 181 v. – 182 a. s.).

Matka T. P. E. L. przebywała w dacie wypadku za granicą (k. 173-174 a. s.). jej syn pozostawał wówczas pod opieką babki i teściowej. Z relacji teściowej E. L. wiedziała, iż był sporządzony protokół powypadkowy, jednakże protokołu tego świadek nie widziała. T. P. zakończył edukację szkolną na etapie szkoły podstawowej. Ukończył dwa kursy w Zakładzie (...) w 2007r. i 2011r. w zakresie prac brukarskich i prac budowlanych (k. 217 i 218 a. s.) Orzeczeniem Obwodowej komisji Lekarskiej ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia z 1995r. został zaliczony do trzeciej grupy inwalidów (k. 149 a. r.). W 2009r. T. P. ubiegał się o przyznanie mu prawa do tenty z tytułu niezdolności do pracy na zasadach określonych, jednakże decyzja ZUS z dnia 23.09.2009r. odmówiono mu prawa do tego świadczenia z uwagi na brak niezdolności do pracy. Prawidłowość tej decyzji była potwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w. S.z dnia 18.05.2010r. (akta IV U (...)). Wywołana opinia biegłych lekarzy w wymienionej sprawie, w tym okulisty była dowodem braku niezdolności do pracy ubezpieczonego (k. 10 akt IV(...)).

W toku postępowania rozpoznawczego w przedmiotowej sprawie, Sąd dopuścił dowód opinii biegłego lekarza okulisty A. B., który przeprowadził badanie osadzonego wówczas w Zakładzie Karnym T. P. (k. 49-50 a. s.) Biegły lekarz okulista stwierdził u opiniowanego pourazowy brak gałki ocznej prawej, krótkowzroczność oka lewego. W ocenie tego biegłego T. P. jest trwale częściowo niezdolny do pracy jako osoba jednooczna i według tego biegłego zaistniałe okoliczności wykazują, że był to wypadek w szczególnych okolicznościach (k. 50).

Przy ponownym rozpatrzeniu sprawy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy: okulisty i medycyny pracy(k. 204-205 a. s.). Biegli wymienionych specjalności, po przebadaniu wnioskodawcy oraz po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną z jego dotychczasowego leczenia rozpoznali u niego następujące schorzenia: stan po urazie oka prawego, stan po usunięciu gałki ocznej, krótkowzroczność oka lewego, osobowość dysocjacyjną w wywiadzie,

stan po ranie postrzałowej brzucha, zylaki kończyn dolnych. Zdaniem biegłych schorzenie narządu wzroku nie powoduje niezdolności do pracy ubezpieczonego. Jest on zaadoptowany do jednoocznosci i może wykonywać zatrudnienie zgodnie z uzyskanymi kwalifikacjami na kursach zawodowych. Ograniczenia dotyczą wykonywania prac na wysokościach przy maszynach w ruchu, a także istnieją przeciwwskazania do wykonywania zawodu kierowcy.

Do opinii tej złożył pisemne zastrzeżenia pełnomocnik ubezpieczonego (k. 222-223 a. s.). Biegłe odniosły się do tych zastrzeżeń w pisemnej opinii uzupełniającej (k. 225). W opinii tej biegłe jednocześnie podtrzymały swoje stanowisko, podkreślając, iż ubezpieczony może wykonywać prace wymagające wysiłku fizycznego czy dźwigania, a ponadto stwierdziły, iż odbywając kursy kwalifikacyjne w warunkach zakładu karnego, ubezpieczony musiał przejść stosowne badania lekarskie, gdyż osadzonych taki obowiązek również dotyczy.

Pełnomocnik ubezpieczonego wnosił o powołanie innego biegłego lekarza okulisty (k. 234 v). Sąd oddalił ten wniosek dowodowy.

Zdaniem Sadu Okręgowego odwołanie T. P. nie jest zasadne.

Poczynione w sprawie ustalenia pozwalają na przyjęcie, iż jesienią 1989r. jako uczeń szkoły podstawowej uległ wypadkowi w czasie zajęć szkolnych. W następstwie tego wypadku T. P. doznał urazu prawej gałki ocznej. Sąd dał wiarę zeznaniom ubezpieczonego co do przebiegu tego zdarzenia. Zeznania te korespondują z treścią zeznań wychowawczynie klasowej E. G., a także matki E. L.. Brak jest dowodów, aby do wypadku doszło z winy umyślnej poszkodowanego lub rażącego niedbalstwa. Pomimo braku dokumentacji powypadkowej, Sąd przyjął, iż przedmiotowe zdarzenie było wypadkiem powstałym w szczególnych okolicznościach, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt. 7 cyt. wyżej ustawy z dnia 30.10.2002r. W świetle art. 3 ust. 1 pkt. 1 tej samej ustawy osobom takim przysługuje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. W przypadku ubezpieczonego kwestią sporną jest okoliczność czy jest on niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 1-3 ustawy a dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. nr. 153 poz. 1227). Zgodnie z definicją niezdolności do pracy zawartą w tym przepisie, ocenie podlega zdolność do pracy odpowiadająca kwalifikacjom danej oceny. W przypadku ubezpieczonego, stan rzeczy jest taki, iż nie ma on wyuczonego zawodu, ani też nie wykonywał żadnego zatrudnienia oprócz prac dorywczych tzw. „na czarno”. Opinia biegłego lekarza okulisty, która została wywołana przy pierwszym rozpoznaniu sprawy jest wadliwa i nie odpowiada wymogom art. 285 kpc. Biegły ten niezgodnie z zasadami postępowania orzeczniczego przyjął „a priori” założenie, iż każda osoba jest jednooczna jest niezdolna do pracy, chociażby częściowo. Nie jest to właściwy pogląd, ponieważ istnieje szereg zawodów i prac, które nie wymagają widzenia obuocznego. Ubezpieczony stał się inwalidą w wieku szkolnym i mógł zdobyć taki zawód bądź kwalifikację, którą umożliwi mu wykonywanie zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy jako osobie jednoocznej. Ponadto biegły okulista, którego opinia była omówiona wykroczył poza swoje kompetencje stwierdzając, iż zdarzenie było wypadkiem w szczególnych okolicznościach. Takie stwierdzenie jest kwestią prawną, a nie medyczną.

Zdaniem Sądu, druga opinia sporządzona przez biegłych lekarzy: okulistę i medycyny pracy jest w pełni wiarygodnym i obiektywnym dowodem w sprawie. Biegłe w sposób stanowczy wskazały, iż opiniowany jest dobrze zaadoptowanym do jednoocznosci i może wykonywać różne rodzaje prac zarobkowych z wyłączeniem tych, które są wykonywane na wysokości, bądź przy maszynach w ruchu. Podkreśliły też, że T. P. może pracować zgodnie z kwalifikacjami, które zdobył na kursie w warunkach zakładu karnego.

Z tych względów, Sąd nie widział potrzeby, aby wywoływać nową opinię biegłego okulisty, w sytuacji, gdy ta druga opinia jest wyczerpująca a pierwsza, jak wyżej nadmieniono, jest wadliwa. Nadmienić należy, iż ta druga opinia koresponduje w swoich wnioskach z opinią biegłych lekarzy zawartej w aktach sprawy IV U (...).

Reasumując, Sąd Okręgowy przyjął, iż wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 1-3 ustawy o FUS i w związku z tym nie nabył prawa do renty, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt. powołanej ustawy z dnia 30.10.2002r.

Wobec powyższego Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc. orzekł jak w sentencji.